

Asia

EU:n ja Intian huippukokous 13.3.2020 Brysselissä

Kokous

13.03.2020 - 13.03.2020

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

EU:n ja Intian 15. huippukokous pidetään Brysselissä 13.3.2020. Edellisestä on ehtinyt kulua 2,5 vuotta. Intiaa edustaa pääministeri Narendra Modi sekä EU-puolta Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Charles Michel ja Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen. Huippukokouksen keskeiset asiakirjat - yhteislausunto, EU:n ja Intian strategisen kumppanuuden tiekartta vuoteen 2025 sekä resurssitehokkuutta ja kiertotaloutta koskeva yhteisjulistus - ovat parhaillaan neuvotteluvaiheessa niin EU:n sisällä kuin Euroopan ulkosuhdehallinnon ja Intian välillä. Intensiivinen viimeistelykierron ajoittuu viikkoon 10, jolloin Intian vastaehdotukset EU:n teksteihin on saatu. Suomi on aktiivisesti pyrkinyt vaikuttamaan tekstien muotoiluun. - Pitkähkö tauko huippukokousten välillä johtuu vuoden 2019 osalta ensin Intian, sitten EU:n parlamenttivaalien pitkistä aikatauluista. On korostettu EU:n ja Intian suhteiden saavan nyt uutta potkua senkin ansiosta, että kummallakin puolella on ”uudet tiimit”.

Suomen kanta

Suomi peräänkuuluttaa huippukokouksen tuloksena tasapainoista pakettia. EU:n ja Intian strategista kumppanuutta on tarkoitus syventää yhteistyön nykyisillä sektoreilla kuten globaalikysymykset, ilmastopolitiikka, kauppa ja investoinnit, tutkimus ja innovaatio sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikan vuoropuhelut. Samalla yhteistyötä myös laajennetaan uusille tärkeille sektoreille, kuten yhteyspolitiikka, digitalisaatio, tietosuoja, datavirrat ja tekoäly, merellinen turvallisuus sekä säännölliset ihmisoikeusvuoropuhelut.

On tärkeitä, että monialaisen, konkreettisesti tähtäävän sektoriyhteistyön yhtenä lähtökohdana painotetaan myös arvoja (demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeudet, sääntöpohjaisuus ja tehokas monenvälisyys). EU-tason strategisemmän otteen Intiaan tulee tarjota mahdollisuuksia ja tilaisuuksia EU:n jäsenmaille edistää tavoitteita käytännöllisin ehdotuksin ja keinoin tavoitteena toimiva työnjako EU-tason ja jäsenmaiden välillä.

Vaikka Intia on joiltakin osin haastava kumppani EU:lle, on EU:n pysyttävä suhteen vaalimisessa aktiivisena ja annettava vastakaikua Intian odotuksiin. Intia tarvitsee EU:ta kumppaniksi kestäväan (sustainable) modernisaatioonsa sekä ilmasto- ja ympäristöprioriteetteihinsa. Lisäksi Intia toivoo EU:ta tasapainottavaksi tekijäksi Etelä-

Aasian ja Intian valtameren asetelmiin. EU:lla ja Intialla on yhteinen intressi sääntöpohjaisuuteen ja monenvälisyyteen perustuvan globaalijärjestyksen tukemiseen, minkä ytimessä ovat YK ja WTO. EU:lla ja Intialla tulee olla jaettu lähestymistapa globaalahaasteisiin sekä yhteisiä vastauksia turvallisuushkiin ja alueellisiin kysymyksiin.

Kiinan aseman jatkaessa vahvistumistaan niin Aasian kuin globaaliasetelmassa on tärkeää, että EU omistaa huomiota myös Aasian muille isoille toimijoille niiden joukossa Intia.

Loppusuoralle ennakoiduissa hankalissa kysymyksissä kuten ilmastotoimien tavoitetasoa, kauppaa ja investointisuoja, tietosuoja ja datavirtojen sääntelyä tai ihmisoikeuksia koskevissa kysymyksissä ei EU saa tinkiä tavoitteistaan.

Pääasiallinen sisältö

Huippukokousta pohjustaa osaltaan EU:n vuoden 2018 lopulla hyväksymä Intia-strategia, joka kartoitti yhteistyökentän laajuuden ja määritteli kolme pääpilaria:

- 1) vauraus kestävän modernisaation kautta
- 2) turvallisuus ja vakaus sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen kautta
- 3) EU:n ja jäsenmaiden tiiviimpi yhteenpelaaminen suhteessa Intiaan.

Pohjustusta tarjosivat korkean edustajan Borrellin Delhin-keskustelut 16.-17.1. sekä Intian ulkoministeri Jaishankarin Brysselin-keskustelut 17.2. ml. osallistuminen kutsuttuna vieraana ulkoasiainneuvoston lounaalle.

Intia-strategian sisältö heijastuu nyt neuvotteilla olevassa viisivuotisessa toimintasuunnitelmassa, **EU:n ja Intian strategisen kumppanuuden tiekartassa vuoteen 2025**. Sen keskeiset osa-alueet ovat:

- ulko- ja turvallisuuspoliittinen yhteistyö ml. ihmisoikeusvuoropuhelu sekä sotilaallinen yhteistyö
- kauppa- ja investoinnit, liike-elämä ja talous ml. suhtautuminen vapaakauppa- ja/tai investointisuoja koskeviin neuvotteluihin
- kumppanuus kestävässä modernisaatiossa ml. ilmastonmuutos ja puhdas energia, ympäristö, kaupunkikehitys, tieto- ja viestintäteknologia ml. digitalisaatio, liikenne, ulkoavaruus, tutkimus ja innovaatio, tekoäly; tämä kokonaisuus on noin puolet tiekartasta
- globaalihallinta ml. multilateralismi, yhteyspolitiikka (connectivity), yhteistyö Intian valtamerellä, globaalitalous, kehitysyhteistyö kolmansissa maissa, valtamerien hallinta
- ihmisten väliset yhteydet ml. muuttoliike ja liikkuvuus, ammatilliset taidot ja työllisyys, koulutus ja kulttuuri.

Huippukokouksen kattoasiakirjana toimivassa **yhteislausunnossa** on puolestaan tarkoitus tiivistää tärkeimmät yo. teemat noin kymmeneen kappaleeseen noin kahden liuskan pituuteen.

Eriävät näkemykset koskevat mahdollisuuksia sopia vapaakauppa- ja/tai investointisopimusneuvottelujen uudelleenkäynnistämisestä, mikä johtuu osapuolten odotusten ja joustovaran kohtaamattomuudesta. Myös ilmastotoimien tavoitetasosta ja rahoituksestakin neuvoteltaneen vielä loppusuoralla.

EU:n Intia-strategiassa tavoitteeksi mainitusta EU:n ja Intian yhteistyösopimuksen (1994) korvaamisesta strategisen kumppanuuden sopimuksella (SPA) ei Intia ole ollut kiinnostunut. Tästä huolimatta kumpikin osapuoli määrittelee suhteen strategiseksi.

Huippukokoukseen valmistautumisen rinnalla on EU:n puolelta otettu esille ihmisoikeusnäkökulmasta myös Kashmirin tilanne sekä Intian kansalaisuuslain muutos (CAA), joita Intia pitää sisäisinä asioinaan. Erityisesti CAA (Citizenship Amendment Act) on luonut jakolinjoja Intian sisällä, johtanut levottomuuksiin ja herättänyt myös kansainvälistä huolta. Kashmirin tilanteeseen liittyviä huolia lieventääkseen Intia on kahdesti järjestänyt 40 maan Delhin-suurlähettiläälle tarkkailuluonteisen vierailun Kashmiriin tammikuun ja helmikuun alkupuolella. Suomi ei ole saanut kutsua.

Kun Intia kahden vuoden päästä (2022) juhlii 75-vuotista itsenäisyyttään ja toimii G20-ryhmän puheenjohtajana sekä samaan aikaan 2021-2022 YK:n turvallisuusneuvoston vaihtuvana jäsenenä, on EU:n syytä asemoida itsensä Intian isojen strategisten kumppaneiden etujoukkoon ja tarjota Intialle sen kaipaamaa tasapainotusta Aasian asetelmaan. YUTP-yhteistyössä Intian kanssa turvallisuudessa, alueellisissa kysymyksissä ja monenvälisillä foorumeilla on potentiaalia, jos vain EU haluaa profiloitua geopolitiittisena toimijana. EU:n intressinä on vahvistaa Intian etenemistä toimeenpanossa, olkoon kyse sen ilmasto- ja ympäristösitoumuksista tai sitoumuksesta sääntöpohjaiseen monenväliseen järjestelmään, myös kauppakysymyksissä ja WTO-järjestelmän kehittämisessä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentissa on vireillä ja tulee käsittelyyn maaliskuun lopussa Intian kansalaisuuslain muutosta voimakkaasti kritisoiva päätöslauselmaesitys 2020/2519(RSP). Se ei kuitenkaan suoraan liity EU-Intia-huippukokoukseen. EP:n oli alun perin määrä käsitellä asia jo tammikuun lopussa, mutta EP suostui siirtämään sen huippukokouksen jälkeiseen ajankohtaan.

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunta 13.2.2020 (ulkoasiainneuvoston 17.2. yhtenä asiakohtana).

Ulkosuhdejaosto, kirjallinen menettely.

Eduskuntakäsittely

Eduskuntaa viimeksi informoitu EU:n Intia-strategiasta E-kirjeellä UM2019-00258 (14.3.2019) sekä EU:n ja Intian edellisestä huippukokouksesta 6.10.2017 New Delhissä E-kirjeellä UM2017-01044.

Asiakirjat

Toistaiseksi työpapereita, jotka ovat neuvottelujen kohteena

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Ari Tasanen (ASA-40), puh. +358 50 412 6881

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
